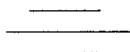

nyán keresztül William H. Kilpatrick projekt módszerén keresztül szembesülhet az olvasó – Kovátsné Németh Mária írása nyomán – a projektoktatással, valamint a fenntarthatóság oktatási stratégiájával.

„Az iskolafejlesztési koncepciók” című könyv záró fejezetei a teljes ember nevelésére vonatkozó szemelvényrészleteket tartalmaznak, így Kodály Zoltán: „A magyar zenei nevelés”-ről írott gondolatait, melyben a zene a műveltség részeként reprezentálódik, valamint Erich Fromm a szeretet mindenhatóságáról közzétett nézeteit.

A bemutatott könyv érdekes és nagyon hasznos részét képezi a „kislexikon” fejezet, melyben a szerkesztő-szerző az olvasó tájékozódását segíti elő az egyes nevelési koncepciók, reformpedagógiai irányzatok megalkotóinak életművében, munkásságában.

Kovátsné Németh Mária: *Iskolafejlesztési koncepciók a XX. században.*
Comenius Bt., Pécs, 2007. 318 oldal

Dr. OLÁH JÁNOS
ny. főiskolai tanár
SZTE JGYPPF
Szeged

Veczkó József: Gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai nézőpontból

Rudolf trónörökös mondta: „Lelassult, elmocsarasodott korban élünk, ki tudja, meddig mehet még ez így?” Viktor Adler kijelentette: „...nálunk despotizmus van, melyet enyhít a slamposság.” A monarchia, az ellenforradalmi korszak után új világ keletkezett hazánkban is. Kornai János, a Harvard Egyetem professzora a kommunista időszakot az államszocializmus korának nevezte, mely felhalmozó típusú gazdaság a lehető leggyorsabb bővülés igényével, hogy a félféudális állapotokat elhagyva utolérje a fejlett országokat. Bár azt hirdették, hogy: „A legfőbb érték az ember.”, az ’ember’ alatt munkaerőt mint létfontosságú erőforrást értettek, nem többet. Ezután következett a kapitalizmus, amely úgy működik, hogy termékeket ad el, és ebből halmozza fel a tőkét. Miklóssy Endre (Élet és Tudomány, 2007/22) szerint ennek a formációnak vásárlóerőre van szüksége.

Ebben a formációban nincs szó az emberről, a családról, melyben két gyerek azért mégis kell a piac számára, hiszen rájuk igazán lehet költeni. A család felbomlik, megjelennek a kommunák, a szinglik, ami jól tesz a piac bővülésének, mert az utóbbiak csak magukra költenek. Látható tehát, hogy ma sem az ember kerül előtérbe, nem is beszélve a gyerekről, hiszen tudjuk, hogy a XX. század sem lett a gyermekek évszázada.

Mit lehet mégis tenni? Erre ad választ Veczkó József. Bevezetőjében a tanár úr elmondja, hogy a gyermekvédelem problémáját pszichológiai és pedagógiai nézőpontból vizsgálta, hiszen a gyermekvédelem rendszerében a gyermek az ő személyiségével a főszereplő.

Könyvében a szerző felvázolta a gyermekvédelem rövid történetét, a gyermekvédelem alapfogalmait és intézményeit (Veczkó tanár úr e fejezethez igénybe vette Barcsi Antal igazgató úr segítségét, aki a Csongrád megyei TEGYESZ vezetője), majd a vizsgálati és kísérleti módszerek következnek. Külön fejezet foglalkozik a különböző személyiségelemekkel. A szerző bemutatta a személyiség fejlődését meghatározó feltételeket, így sikeresen alapozta meg azt a felfogását: „hogya a gyermek is autonóm személyiség, az öröklött adottságok, a szociokulturális környezet-pszichoszociális hatások, a nevelés és az egyén önfejlesztő tevékenységének integrációja. Így válik világossá, hogy a gyermek mint egyed az említett hatásokat magába építve, saját belső késztetései segítségével alakítja ki önmagát személyiséggé, aki vagy megfelel a kultúrában elvártnak, vagy a vesztesek életpályájára kerül: személyiségzavarokkal küszködik”. Mindezekért jogosan tartja kulcsfogalomnak a szerző a kultúrát, a veszteségélményt, a krízisállapotot, a pszichés traumát, a pozitív pszichoszociális segítséget és az újraintegrációs képességet. Veczkó József külön tárgyalja a szociokulturális ártalmak típusait, bemutatja a személyiségzavarok, a mentális zavarok tipikusabb megjelenési formáit. Az utolsó fejezet tárgya: a gyermekvédelem és a nevelés összefüggése, érintve a nevelési módszereket és a pszichoterápiákat is. A szerző elkülönítve mutatja be a meta-kommunikációs jelek leadásának és leolvasásának szerepét, hiszen könyvében olyan családokról és gyermekekről van szó, akik elvesztették az otthon békéjét, az egymásba kapaszkodás örömét, az ősbiztonságot. Veczkó József felhívja a figyelmet, hogy a gyermek nélkülözhetetlen lételeme a békés otthon tartós személyes szeretetkapcsolattal, saját tárgyakkal, territóriummal stb. Csak helyeselni lehet a könyv hitvallását: „Az ember számára „létkérdés”, hogy becsülhesse, értékesnek, fontosnak, szeretetreméltónak tarthassa önmagát” – hiszen az ember a hibáival együtt ember, s nem csak munkaerő és vásárló, így maradhatnak meg a családok és a nemzet, s megakadályozódik, hogy az élet helyébe egyéb értékek lépjenek. A könyvből kitűnik, hogy a körülményeket kell megjavítani. A befektetések haszna 20-25 év múlva lesz látható, de ki ér rá ennyit várni? Miklóssy szerint (ÉT 2007/22): „Az országot irányító gazdasági erőknek nem fűződik hozzá érdekük, az emberek pedig mindinkább érzékelik ezt, s a tehetetlenség, a saját sors alakításának az ellehetetlenülése radikális életkedvcsökkentő körülmény.”

Veczkó tanár úr könyve kiáltás az emberért, a gyermekért, az életért, hasznos tanácsokat adva. Minden pedagógus és diák figyelmébe ajánljuk az érdekes, értékes könyvet, mely esztétikus kötet imponáló szakirodalmi bázissal. A tanár úr nyugdíjba menetele óta 4 könyvet jelentetett meg, ezzel is példát adva. A gyermekvédelem egyik legismertebb kutatója hazánkban Veczkó professzor.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007. 362 p. 3500 Ft